

**IZVJEŠTAJ O PRIJAVAMA GRAĐANA ZA PROBLEME U OBLASTI
ŽIVOTNE SREDINE ZA PERIOD AVGUST 2011 – DECEMBAR 2012**

SOS TELEFON 069 319 069

NVO Green Home
Adresa: Radosava Burića 31, Podgorica, Crna Gora
Tel/fax: 020 609 375; E-mail: greenhome@greenhome.co.me
www.greenhome.co.me

UVOD

NVO Green Home je početkom avgusta 2011 godine uspostavio SOS telefonsku liniju za prijavu ekoloških problema u okviru projekta „Aktivni građani za bolje zajednice“, koji je bio prepoznatljiv pod sloganom „Ja volim čisto“. Projekat, inače podržan od strane Ambasade Sjedinjenih Američkih Država realizovan je u saradnji sa TV Vijesti, Komunalnom policijom i JP Čistoća odnosno Sekretarijatom za komunalne poslove i saobraćaj glavnog grada Podgorice, uz pomoć JP Zelenilo i Agencije za stanovanje doo Podgorica.

Cilj uspostavljanja posebne telefonske linije, putem koje su građani mogli prijaviti postojanje nelegalnih tzv. divljih deponija ali i druge ekološke probleme, bio je jačanje građanskog aktivizma u oblasti životne sredine kao i jačanje povjerenja na relaciji građanin – nadležne institucije, posebno one iz oblasti komunalnih djelatnosti. Iako je sam projekat završen krajem novembra 2011 godine, SOS telefon je usljed interesovanja samih građana još uvijek u funkciji, što ukazuje na veliki stepen povjerenja koji su nam građani povjerali tokom dugogodišnjeg rada u oblasti zaštite životne sredine.

U toku trajanja kampanje „Ja volim čisto“ prijavljeni ekološki problemi su evidentirani putem priloga TV Vijesti, sa ciljem informisanja šire javnosti o postojanju nelegalnih deponija na teritoriji Podgorice, njihovom uklanjanju ali na žalost vrlo često i vraćanju u prvobitno stanje. Pored redovne komunikacije sa komunalnim službama, identifikacije nelegalnih deponija na teritoriji Crne Gore i evidentiranja uspješnosti poslatih inicijativa za uklanjanje, naša organizacija je jednu od lokacija koja se istakla po broju čišćenja na mjesečnom nivou, ozelenila kreirajući prirodnu barijeru za ponovno odlaganje većinom kabastog otpada i šuta. Danas je ta, sada već bivša nelegalna deponija, pretvorena u zelenu oazu o kojoj se revnosno brinu građani koji su se po pitanju rješavanja ove problematike najviše i angažovali.

Od početka projekta, tačnije od avgusta 2011 do kraja 2012 godine naša organizacija je putem SOS telefona primila mnoštvo prijava od čega je nakon ispitivanja istinitosti navoda nadležnim službama podnešeno ukupno 111 inicijativa od čega je 80 prijava riješeno, 19 neriješeno dok je 12 prijava bilo neosnovano.

NVO Green Home

Adresa: Radosava Burića 31, Podgorica, Crna Gora

Tel/fax: 020 609 375; E-mail: greenhome@greenhome.co.me

www.greenhome.co.me

Kategorija riješenih prijava podrazumjeva rješenja dobijena na osnovu podnijetih inicijativa sa pozitivnim ishodom kojim se nalaže uklanjanje otpada, međutim postoji i druga kategorija tzv. neriješenih prijava koje podrazumijevaju uglavnom slučajeve ćutanja administracije kada od nadležnih institucija nismo dobili povratnu informaciju, dok se treća kategorija neosnovanih prijava uglavnom odnosi na prijave deponija na privatnim posjedima na kojima nije moguće vršiti mjere inspekcijskog nadzora. Dakle uspješnost riješenih prijava iznosi 70% i predstavlja značajan pomak u pogledu saradnje organizacija civilnog društva i nadležnih komunalnih službi.

Gledano statistički najveći broj prijava smo primili prvih nekoliko mjeseci dok je trajala medijska kampanja „Ja volim čisto“ međutim kasnije je taj broj prijava opao ali su zato slučajevi postali znatno kompleksniji. Najveći uspjeh postignut je u oblasti uklanjanja višegodišnjih deponija na kojima se odloženi otpad mjerio tonama kao što je deponija Tojed u gradskoj opštini Tuzi ili deponija Odžino polje i Stari Viganj u gradskoj opštini Golubovci za koju je uprava izradila idejno rješenje dalje sanacije lokaliteta kako bi se onemogućilo nemarno odlaganje u neposrednoj blizini Nacionalnog parka Skadarsko jezero. S druge strane, u proteklih 12 mjeseci naišli smo i na nerješive probleme poput odlaganja životinjskog otpada za koji, ispostavilo se, niko na teritoriji Crne Gore nije nadležan niti postoje zakonodavni okviri koji regulišu ovu problematiku.

Obzirom da je SOS telefon prepoznat ne samo od strane građana već i samih institucija u oblasti komunalnih djelatnosti kao dobar partner i servis za identifikaciju i rješavanje problema u oblasti životne sredine, kao mjesto na koje se građani sa povjerenjem mogu obratiti, naša organizacija nastavlja sa pružanjem podrške građanima te ih pozivamo da ekološke probleme prijave na broj 069 319 069.

Tabela br. 1. Ukupan broj prijava po vrstama problema

Vrsta problema	Riješene prijave	Neriješene prijave	Neosnovane prijave	Ukupan broj prijava
Otpad	72	15	11	98
Krivolov	1	0	0	1
Zelenilo	2	2	1	5
Ugroženost životinja	2	1	0	3
Zdravlje ljudi	2	1	0	3
Ukupno	79	19	12	110

NERIJEŠENI SLUČAJEVI

Ćemovsko polje – Stari Aerodrom

Sa ekološkog aspekta, jedna od najkritičnijih lokacija u Glavnom gradu zasigurno je Ćemovsko polje koje se prostire na 55,5 km jugoistočno od Podgorice između rijeka Morače, Cijevne i Ribnice. Iako dobrim dijelom obiluje zasadima vinove loze i predstavlja plodno tlo za uzgajanje voća, vrlo često služi kao pogodan lokalitet za odlaganje prvenstveno komunalnog i kabastog otpada, građevinskog materijala i šuta ali i za paljenje guma. Najopasniji po zdravlje ljudi svakako je problem odlaganja otpada životinjskog porijekla

Fotografija 1. Otpad na Ćemovskom polju

nepristupačnosti terena i nedostatka adekvatne mehanizacije nije moguće ukloniti otpad iz potoka.

Potok Rimanjić inače pripada vezanom riječnom sistemu Zeta – Morača – Skadarsko jezero te samim tim otpad dospijeva u vodeni tok, obale i na dno korita ovih rijeka pa samim tim i u jezero koje je nacionalni park.

Kako smo čitavih osam mjeseci, iščekivali povoljne vremenske uslove, putem medija smo uputili apel opštini Danilovgrad sa molbom da uklone otpad iz Rimanjić potoka i tako spriječe dalje zagađivanje rijeke Zete. Nakon objavljenog članka u dnevnim novinama Vijesti, Javno komunalno preduzeće se oglasilo, obećavajući da će kroz nekoliko dana ukloniti otpad iz

potoka imajući u vidu da su zahvaljujući donacijama uspjeli nabaviti potrebnu mehanizaciju. Naime, ovo preduzeće je iz Slovenije, a u okviru projekta "Unapređenje upravljanja otpadom u opštini Danilovgrad" zaista i dobilo vrijednu i neophodnu mehanizaciju. Javno obećanje je prekršeno te većih promjena nije bilo ni nakon drugog oglašavanja u medijima.

Potok Rimanjić je samo jedan u nizu primjera lošeg upravljanja vodama i nemara prema kvalitetu voda u Crnoj Gori koje se smatraju najčistijim u Evropi.

Fotografija 2. Otpad u koritu Rimanjić potoka

PRIMJERI DOBRE PRAKSE

Deponija Tojed – gradska opština Tuzi

U nekadašnjim iskopima koji su 80tih godina prošlog vijeka korišćeni za eksploataciju šljunka prilikom izgradnje regionalnog puta Podgorica-Tuzi-Dinoša, godinama je deponovana ogromna količina otpada. Žalbe i apeli mještana nadležnim institucijama nisu donijeli rezultate te su ovaj problem prijavili našoj organizaciji putem SOS telefonske linije. Problem deponovanja otpada se nije odnosio isključivo na otpad iz domaćinstava već i ogromne količine zemljanih iskopa i šuta sa građevina koji su tu odlagani dugi niz godina od strane nemarnih preduzetnika. Iako se deponija vremenom uvećavala, iskopi punili šutom i otpadom, a mještani apelovali na komunalne službe ni jedno lice nije kažnjeno niti je vršena inspeksijska kontrola na terenu.

Fotografija 3. Deponija Tojed u Tuzime

Nakon više urgencija koje smo uputili na različite adrese od Komunalne policije, Ministarstva saobraćaja do predsjednika mjesne zajednice Dinoša, deponija je uklonjena po nalogu Sekretarijata za komunalne poslove i saobraćaj glavnog grada. Konačno, građani ovog dijela Gradske opštine Tuži poslije dugog niza godina mogu živjeti u zdravijoj i svakako čistijoj okolini. Međutim, ne treba zaboraviti potencijalne opasnosti od ponovnog formiranja deponije pa se nadamo da će se ubuduće sprovoditi strožija inspeksijska kontrola i efikasnije primjenjivati kaznena politika.

Akcija sadnje – preobražaj nekadašnje deponije u zelenu oazu

Fotografija 4. Uredjena površina u ul. Crnogorskih serdara, Podgorica

Kao završnu aktivnost u okviru projekta "Aktivni građani za bolje zajednice", 25. novembra 2011 godine, NVO Green Home je uz veliku pomoć JP Zelenilo organizovala akciju sadnje u ulici Crnogorskih serdara, u Podgorici. Na ovaj način smo željeli da jednu od najkritičnijih lokacija, identifikovanih u toku projekta, revitalizujemo kreiranjem prirodne barijere za odlaganje otpada.

O ovom malom parku brigu su samoinicijativno preuzeli građani što je dodatan podstrek za dalje realizovanje sličnih aktivnosti. Nakon 10 mjeseci park je pretrpio oštru zimu i nezapamćenu sušu u ljetnjem periodu, međutim građani koji sada bivšu deponiju zovu „naš park“ redovno su vodili računa o posađenim biljkama obezbjeđujući im potrebnu vlažnost istovremeno pokazujući šta znači građanski aktivizam u praksi.

Fotografija 5. Deponja u Ul Crnogorskih serdara prije uredjenja

Za više informacija:

Jovana Janjušević

NVO Green Home

Radosava Burića 31,

81 000 Podgorica, Crna Gora

jovana.janjusevic@greenhome.co.me

www.greenhome.co.me

Budite ekološki odgovorni!!! Ne štampajte ovu brosuru ukoliko vam nije zaista potrebna

NVO Green Home

Adresa: Radosava Burića 31, Podgorica, Crna Gora

Tel/fax: 020 609 375; E-mail: greenhome@greenhome.co.me

www.greenhome.co.me